

Vorzorg rond hoogspanningslijnen blijft nodig

Recent onderzoek bevestigt dat één geval van kinderleukemie in de twee jaar mogelijk samenhangt met de nabijheid van hoogspanningslijnen. Hoewel niet bewezen is dat magnetische velden rond hoogspanningslijnen de oorzaak zijn, is het raadzaam de toepassing van het voorzorgsbeleid te handhaven en eventueel uit te breiden naar ondergrondse hoogspanningskabels. Dit adviseert de Gezondheidsraad aan de staatssecretaris van IenW.

In Nederland krijgen jaarlijks ongeveer 135 van de 2,8 miljoen kinderen tussen 0 en 15 jaar leukemie. Eerder onderzoek wees er al op dat de ziekte zich vaker voorleek te doen bij kinderen die in de buurt van bovengrondse elektriciteitslijnen wonen. Een analyse van de nu beschikbare onderzoeksgegevens bevestigt dat beeld. Eén geval van kinderleukemie per twee jaar in Nederland hangt volgens de Gezondheidsraad mogelijk samen met de nabijheid van bovengrondse elektriciteitslijnen.

Mogelijk spelen de magnetische velden rond elektriciteitslijnen een rol bij het verhoogde risico op leukemie. Het risico lijkt toe te nemen bij toenemende blootstelling. Ook wordt het geschatte risico hoger naarmate de blootstelling van kinderen nauwkeuriger wordt bepaald. Naar het oordeel van de raad zijn er aanwijzingen voor een oorzakelijk verband. De bewijskracht is echter niet voldoende om te kunnen spreken van een waarschijnlijk of bewezen oorzakelijk verband.

Wel ziet de raad in de huidige stand van de wetenschap aanleiding om het voorzorgsbeleid te handhaven. Dat moet nieuwe situaties voorkomen waarin kinderen langdurig verblijven in de magneetveldzone rond hoogspanningslijnen, waar het magneetveld gemiddeld over het jaar sterker is dan 0,4 microtesla. Te overwegen valt om dat beleid voortaan ook toe te passen op ondergrondse elektriciteitskabels en andere bronnen van langdurige blootstelling aan magnetische velden uit het elektriciteitsnetwerk.

Er zijn ook aanwijzingen voor een verband tussen blootstelling aan magnetische velden en hersentumoren bij kinderen. Die aanwijzingen zijn echter zwakker dan bij kinderleukemie. Over andere vormen van kanker bij kinderen zijn onvoldoende onderzoeksgegevens beschikbaar.

De publicatie Hoogspanningslijnen en gezondheid deel I: kanker bij kinderen (nr. 2018/08) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl. Nadere inhoudelijke inlichtingen verstrekt Eert Schoten, tel. 06 462 36 998, e-mail: ej.schoten@gr.nl.